

Amazonasin lintumatka 21.3.-6.4.2019

teksti: Juha Honkala, kuvat: Eero Rasi ja Juha Honkala

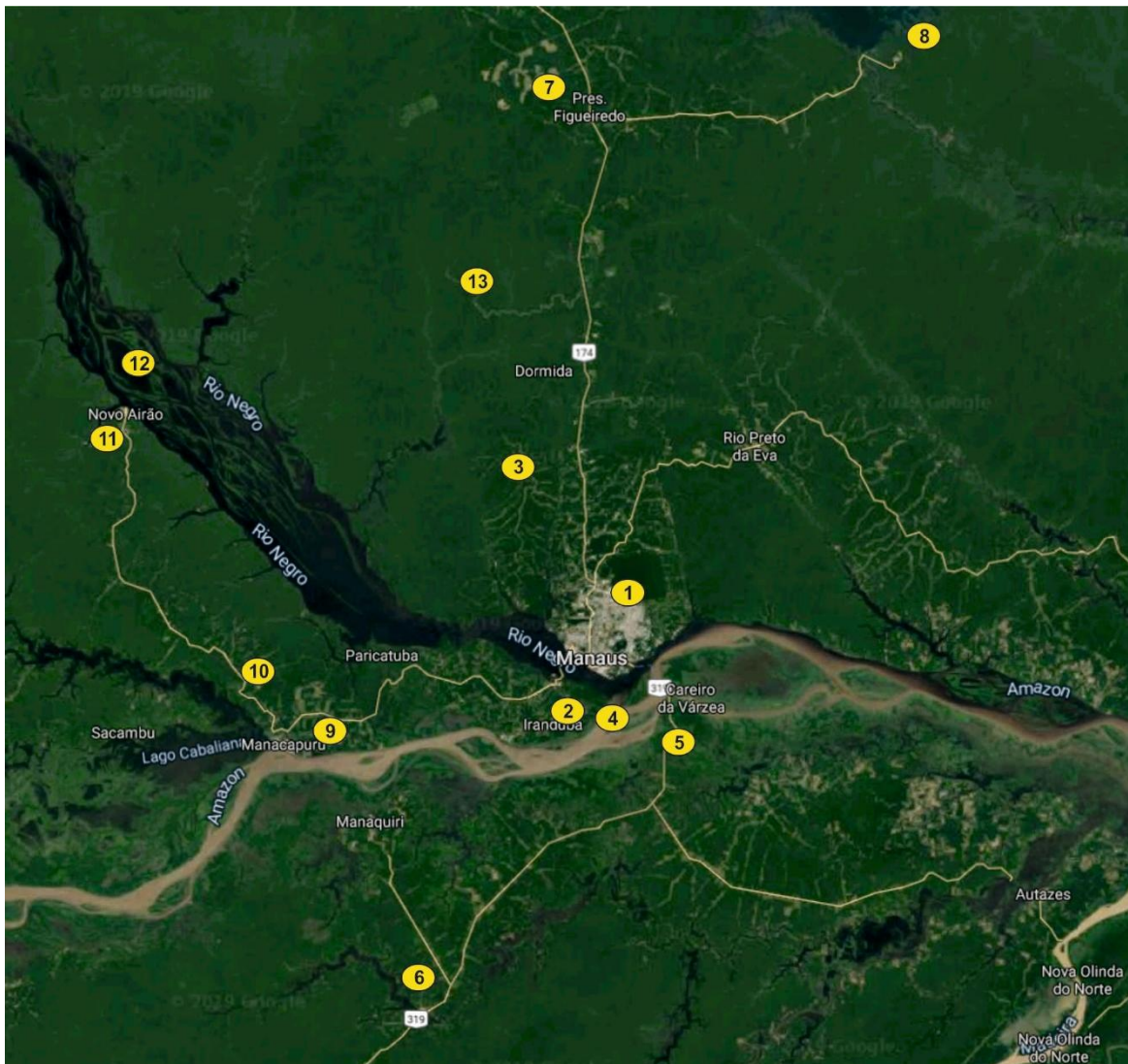
Black-throated Antshrike, koiras, Pau Rosa. Kuva JH.

19 tikkaa, 18 kipuajaa ja 51 anttia!

Kon-Tikin Amazonasin matkamme keskipiste oli Manaus, josta käsin teimme joko päiväretkiä tai muutaman päivän pituisia pyrähdyskiä eri ilmansuuntiin. Manauksen sijainti suurten jokien, Rio Negro ja Rio Solimões, risteyskohdan pohjoispuolella on oivallinen lintumatkailijan näkökulmasta. Lintulajien kehittyessä eli lajiutuessa esihistoriallisena aikana, ovat suuret joet toimineet luonnollisina maantieteellisinä rajoina, joka on johtanut erilaisiin lajikehityksiin jokien vastakkaisilla rannoilla. Amazonasin sademetsä on äärettömän laaja metsämosaiikki, jonka kasvillisuuden ja eläinlajiston koostumusta säätelee mm. maaperän tyyppi eli ravinteisuus, sademäärä, tulva-alttius ja korkeus merenpinnasta. Lajisto vaihtelee metsätyypistä toiseen. Lisäksi Manaus sijaitsee Guianan laatan eteläreunalla, joka tunnetaan endeemisyyss hot spottina – eli täällä on siis mahdollista nähdä myös Guianan laatan endeemejä. Todella mielenkiintoista seutua kaiken kaikkiaan!

Tässä joukko lajeja, joiden kanssa onnistuimme – joukossa on runsaasti Guianan laatan endeemejä: Tiny Hawk, Lined Forest Falcon, Marail Guan, Black Curassow, Chestnut-fronted Macaw, Painted Parakeet, Red-fan Parrot, Short-tailed Parrot, Orange-cheeked Parrot, Caica Parrot, Striped Owl, Straight-billed Hermit, Needle-billed Hermit, Streak-throated Hermit, Fiery Topaz, Crimson Topaz, Guianan Trogon, White-chinned Jacamar, Green-tailed Jacamar, Guianan Puffbird, Guianan Toucanet, Lafresnaye's Piculet, Buffon's Piculet, White-throated Woodpecker, Spot-throated Woodcreeper, Guianan

Woodcreeper, Juruá Woodcreeper, Elegant Woodcreeper, Ruddy Spinetail, Speckled Spinetail, Black-throated Antshrike, Pearly Antshrike, Castelnau's Antshrike, Klagen's Antwren, Cherrie's Antwren, Madeira Stipple-throated Antwren, Ash-winged Antwren, Ash-breasted Antbird, Humaita Antbird, White-plumed Antbird, White-throated Antbird, Scale-backed Antbird, Hairy-crested Antbird, Pompadour Cotinga, Purple-breasted Cotinga, Guianan Cock-of-the-rock, Guianan Red-Cotinga, Capuchinbird, Black Manakin, Ringed Antpipit, Varzea Schiffornis, Glossy-backed Becard, Guianan Tyrannulet, Brownish Twistwing, Todd's Sirystes, Musician Wren, Yellow-hooded Blackbird, Moriche Oriole, Oriole Blackbird, Red-billed Pied Tanager, Masked Crimson Tanager, Blue-backed Tanager, Rothschilds Blue Grosbeak, Plumbeous Euphonia, Pearly-breasted Conebill, Cayenne Jay, Wing-barred Seedeater ja Lesson's Seedeater. Brazilian Amazonasin linnustoon ja luontoon osallistui mainio miniryhmämme Marke Naski-Multanen, Veli-Matti Multanen ja Eero Rasi. Matkanjohtajana toimi tämän retkikertomuksen kirjoittaja ja paikallisoppaana hienosti omistautunut ja aina hyväntuulinen Luiz Fernando Carvalho.

Manauksen ympäristön kohteemme: 1. Adolfo Ducke Forest Reserve (MUSA) 2. Iracema 3. Ramal Pau Rosa 4. Ilha Marchantaria 5. Careiro da Varzea 6. Careiro 7. Presidente Figueiredo 8. Balbina 9. Manacapuru 10. Cirandeira Bela 11. Novo Airão 12. Anavilhanas National Park 13. ZF-2 torni.

Ohjelmamme tiivistettynä

Automme matkamittariin kertyi ajokilometrejä kahdessa viikossa noin 2 300. Päivittäiset siirtymät olivat varsin kohtuullisia, eikä pitkiä taipaleita ollut lainkaan.

21.3.2019 Lento Helsinki-Vantaalta Amsterdamin kautta Fortalezaan ja edelleen Manaukseen
 22.3.2019 Adolfo Ducke Forest Reserve (MUSA) – Iranduba – Caldeirão
 23.3.2019 Ramal Pau Rosa
 24.3.2019 Ilha Nova – Ilha Marchantaria – Adolfo Ducke Forest Reserve (MUSA)
 25.3.2019 Careiro da Varzea – Careiro
 26.3.2019 Careiro
 27.3.2019 Careiro – Careiro da Varzea – Manaus
 28.3.2019 Manaus – Presidente Figueiredo, Cachoeira da Onca, Mari Mari
 29.3.2019 Presidente Figueiredo: Ramal Urubuí, Iracema Falls
 30.3.2019 Presidente Figueiredo: Ramal Urubuí, Cachoeira da Onca, Balbina
 31.3.2019 Presidente Figueiredo: Balbina
 1.4.2019 Manaus – Manacapuru – Cirandeira Bela
 2.4.2019 Cirandeira Bela – Novo Airão
 3.4.2019 Novo Airão, Anavilhanas National Park – Manaus
 4.4.2019 Manaus – ZF2 torni – Manaus
 5.4.2019 Manaus – Fortaleza
 6.4.2019 saapuminen Helsinkiin

Päivien tapahtumia

21.3.2019 Lento Helsinki-Vantaalta Amsterdamin kautta Fortalezaan ja edelleen Manaukseen.

Kokoonnuimme varhaisaamiaiselle Helsinki-Vantaan lentoasemalle klo 5.15. Klo 7.00 lentomme Amsterdamiin sujui kuten piti, samoin pitkä jatkolento Fortalezaan. Fortalezassa oli sen verran aikaa, että pankkiautomaatista ehti kiskaisemaan kortilla sopivasti käteistä matkan alkupuolen tarpeisiin. Gol-yhtiön lentomme laskeutui klo 22.35 Manaukseen, jossa paikallisorganisaattorimme Luiz Fernando toivotti meidät tervetulleeksi Amazonasille. Pian ajoimme halki sateen kasteleman Manauksen kaupungin ja asetuimme Hotel Talissa II-nimiseen majataloon, joka olisi tyyssijamme Manauksen päivinäme.

Spot-backed Antwren, MUSA.
 Kuva: JH

22.3.2019 Adolfo Ducke Forest Reserve (MUSA) – Iranduba – Caldeirão

Aivan mainion hotelliaamiaisen jälkeen ajoimme halki Manauksen aamuliikenteen kohti pohjoista, aivan rakennetun kaupungin rajalle. Tarkoitus oli viettää aamutunnit Adolfo Ducke Forest Reserven 40 metriä korkeassa latvustornissa.

Tämä torni tunnetaan myös nimellä MUSA, suojelualueella toimivan Museu da Amazônia nimestä lyhennettynä. Aamu oli sopivasti pilvinen ja olosuhteet aivan mainiot ensimmäisen maastopäivän tarpeisiin. Kuten arvata saattaa, lintuja ja ääniä oli kaikkialla ja nopeat tilanteet seurasivat toinen toistaan. Nyt olimme Amazonasin ytimessä, tosin kuuloetäisyydellä Manauksen jättikaupungista, mutta silti, Amazonas! Tornin alta kuului Variegated Tinamoun huutelua ja latvuksen tasolla lenteli isoja vihreitä papukaijoja Red-lored Parrot ja Mealy Parrot. White-throated Toucanin rakkikoiramainen haukku soi eripuolilla – se tulisi olemaan

matkamme tunnusomaisimpia ääniä tulevien kahden viikon aikana. Ja mikäs siinä. MUSAn torni on hyvä paikka muutaman Guianan laatan endeemilajin havaitsemiseen. Guianan Trogon, Guianan Toucanet ja Guianan Puffbird lisättiin listoillemme tuota pikaa. Mukava yllätys oli Tiny Hawk, laajalla levinneisyysalueellaan kaikkialla harvalukuinen ja vaikeasti tavoitettava laji. Lintu lensi tornin vierestä ja laskeutui hetkiseksi latvukseen, mukavalle kaukoputkietäisyydelle. Latvustornin idea toteutui mukavasti, kun latvuslaji Spot-backed Antwen tuli atrapin houkuttelemana ihan silmiemme eteen. Guianan Woodcreeper kiipeili ja Guianan Tyrannulet äänteli – eli lisää latvustornin antia. Klo 9.25 lintujen aktiivisuus laski, joten päätimme vaihtaa maisemaa. Ajoimme Manauksen läpi, yli Rio Negro-joen ylittävän sillan Iranduban kuntaan ja Rio Solimões-joen rantamille. Lounasaikaan tehdyn laskutoimituksen mukaan lajilistassa oli 72 lajia. Ihan mukavasti! Iltapäivä kului varzea-tulvametsien ja viljelysmaiden reunoja tutkien. Uusia lajeja, kuinkas muuten, tuli mukavalla tahdilla: Long-billed Woodcreeper, Zimmer's Woodcreeper, Dark-breasted Spinetail, River Tyrannulet, White-eyed Attila, Russet-backed Oropendola ja Orange-backed Troupial, muiden muassa. Päätimme iltapäivän Caldeiraon kylän liepeille klo 17 aikoihin taivaan tummuessa. Ja matkalla Manauksen hotelliimme taivaan hanat aukesivat ja pyyhkivät pölyt auton katolta.

Red-vented Parrot, MUSA. Kuva: JH.

23.3.2019 Ramal Pau Rosa

Aamu valkeni puolipilvisenä Pau Rosan kylän liepeillä. Olimme ajelleet tänne Manauksen luoteispuolelle aamutuimaan. Ensimmäisen pysähdyksemme kohdelaji oli Point-tailed Palmcreeper. Viisaasti ja kaikkitietävästi alustin ryhmällemme, että tämä laji on kuuluisa kähmylijä ja että sitä on vaikea saada näkyviin palmun lehvistöstä. No, näin ei tietenkään ollut tällä kertaa. Palmcreeperit antoivat meille kunnon shown ja näimme ne niin hyvin kuin vain oli mahdollista! Viisaasti olin jättänyt kameras autoon...

Pau Rosa on laajalle levinnyt harvaan asuttu kylä, jonka asukkaat ovat raivanneet pieniä viljelypalstoja. Asumusten väliin on jäänyt erilaisia metsiä. Näiden metsien liepeillä käytimme päivämme. Niukkaravinteinen white sand forest *campinarana* oli ensimmäisiä kohteitamme. Spotted Puffbird ja Dwarf Tyrant Manakin lisättiin listaamme. Hieno laji samasta paikasta oli harvalukuinen Guyanan laatan laji Black-

throated Antshrike, jonka näimme hämärässä metsässä loistavasti. Ja hienoja lintuja löytyi lisää: Guianan Red Cotinga, Saffron-crested Tyrant-Manakin, Guianan Warbling-Antbird, Dusky Antbird... Ja eräs huippuhetki oli harvalukuinen latvuslaji Blue-backed Tanager – näimme kolmen yksilön parven varsin hyvin kaukoputkella. Klo 16 aikoihin taivas tummeni äkisti – suuntasimme ripeästi autolle ja vältyimme kastumasta. Kunnon trooppinen sadekuuro kasteli maiseman. Päätimme ajaa Manaukseen. Matkalla sade loppui, joten meille jäi hyvin aikaa papukaijojen kokoontumisen seuraamiseen. Nimittäin, erääseen Manauksen urbaaniin kolkkaan kokoontuu yöpymään runsaasti papukaijoja. Seisoimme vilkkaasti liikennöidyn kadun reunassa ja katsoimme kuinka 1500 Canary-winged Parakeettia saapui meluten kadunvarsipuihin, joukossa muutama Tui Parakeet, White-eyed Parakeet ja Red-bellied Macaw.

24.3.2019 Ilha Nova – Ilha Marchantaria – Adolfo Ducke Forest Reserve (MUSA)

Ajoimme aamutuimaan Manauksen satamaan ja marssimme venerantaan. Nousimme katettuun veneeseen ja ajoimme Rio Negron tumman veden yli ja suuntasimme Rio Solimões`n vaaleille vesille. Kohteina olivat kaksi saarta, joilla elää näiden alavien, tulvavaikutteisten saarten oloihin erikoistuneita lajeja, joita ei tavattaisi muualla reittimme varrella. Ajoimme Ilha Marchantarian rantaan, mutta emme nousseet maihin veden korkeudesta johtuen. Rantapöheikköön kiinnittyneinä tähystimme ja kuulostelimme saaren lintuja, pari kertaa paikkaa vaihtaen. Ja mukavasti kaikenlaista löytyikin: Oriole Blackbird, Black and White Antbird, Castelnau`s Antshrike, White-bellied Spinetail ja Parker`s Spinetail. Jatkoimme matkaa kohti seuraavaa saarta, Ilha Novaa. Ohitsemme lensi kuuden Chestnut-fronted Macaw`n parvi. Ja hämmästyksemme oli suuri, kun Ilha Novan lehdeettömässä rantapuussa istui kaksi Striped Owlia! Sivuutimme pöllöt kohtuulliselta etäisyydeltä, jotta emme ajaisi niitä lentoon keskellä kirkasta aamua ja jatkoimme saaren eteläpäähän. Ajoimme rantaviivaan, jossa pensaikko oli matalaa. Täältä löytyi kaksi kolibria: Green-throated Mango ja Olive-spotted Hummingbird – loistavaa. Käänsimme veneen ja ajoimme tulosuuntaan muutaman sataa metriä ja päätimme rantautua. Nousimme rantatöyrään yli saaren harjanteelle. Täällä puusto koostui matalista lehtipuista. Samoilta jalansijoilta näimme kaksi Conebillia: Pearly-brested Conebillin ja Bicolored Conebillin – ensin mainittu on kuulemma täysin sitoutunut cecropia-puihin – ja cecropioissa me ne näimmekin. Muita saaren lintuja olivat Riverside Tyrant ja Little Cuckoo ja Yellow-hooded Blackbird. No niin,

Oriole Blackbird, Ilha Marchantaria. Kuva: Eero Rasi.

löysimme kaikki kohdelajimme ja saatoimme lähteä takaisin Manauksen suuntaan!

Iltapäivän ohjelmassa oli MUSAn torni, jossa oli tarkoitus olla iltahämärään asti. Sunnuntaista johtuen tornilla oli paljon maiseman ihailijoita, mutta he kansoittivat tornin ylintä tasannetta, kun taas meille sopi paremmin välitasanne latvuksen tasolla. Mukavia lajeja liikkui tornin ympäristössä: Yellow-Green Grosbeak, Waved Woodpecker, Amazonian Pygmy-Owl ja Red-fan Parrot. Kuulohavainnoksi jäi iltahämärissä kuultu Marbled Wood-Quail. Illan pimetessä saapui Great Potoo lentelemään tornin ympärille (atrappia käytettiin) ja se laskeutui hienosti hetkiseksi tornin viereen. Klo 19.05 totesimme päivän olevan täysi ja ajoimme illalliselle hotellimme tuntumaan.

25.3.2019 Careiro da Varzea – Careiro

Ylitimme Rio Negron aamun ensimmäisellä, klo 6.00 lautalla. Tuntia myöhemmin ajoimme maihin Careiro da Varzean pikkukaupungin satamaan ja pysytellen tiellä no 319, joka satoja kilometrejä etelämpänä johtaa Porto Velhon kaupunkiin. Tienvarsipysähdyksiin käytimme pari tuntia ja kaikenlaista mukavaa löytyi. Täällä, isojen jokien etelä- ja itäpuolella tavataan monia lajeja, joita jokien toisella puolen ei ole. Tulevat parikolme päivää käyttäisimme näiden erikoisuuksien etsimiseen.

12 km kaupungin eteläpuolella pysähdyimme pidemmäksi aikaa. Glossy Antshrike oli yleinen alueen vetisissä pensaikoissa, niitä tuntui laulavan joka puolella. Hoatzinien karheaa ääntelyä kuului pöheiköstä, parvi Green Ibiksiä lensi yli ja kohdelaji Grey-chested Greenlet löytyi. White-chinned Jacamarin kanssa teimme ensin töitä, kunnes lintu löytyi – sitten saimmekin katsella niitä lähietäisyydeltä ihan loputtomiin. Puolen päivän aikaan juutuimme mutaan. Tarkoitus oli yrittää Black Antbirdia. Luiz ajoi Fiatimme vaarattoman oloiseen liejulamikkoon ja siinä oltiin. Sotkimme itsemme aika lailla puskiessamme autoa ylös, mutta onnistuihan se. Black Antbird jätettiin toiseen kertaan. Ajoimme Careiroon, kirjauduimme hotelliin ja seuraavan puolen tunnin ajan siivosimme savea vaatteista, kengistä ja kaikkialta missä sitä oli. Iltapäivän käytimme primäärisademetsää halkovalla pienellä tiellä Careiron pohjoispuolella. Tie oli sen verran pehmeän ja upottavan oloinen sateiden jäljiltä, että aiemmasta oppineina päätimme kävellä. Iltapäivä eteni suotuisasti. Sademetsä ei ollut aivan koskematonta, sillä merkkejä isojen puiden kaadoista oli siellä täällä. Mutta rauhallista täällä oli – ei liikenteen melua tai lentokoneita, vain satunnaisia ohikulkijoita matkalla tien päässä olevaan kylään. Peruvian Warbling Antbird oli ensimmäisten uusien lintujen joukossa.

White-chinned Jacamar, Careiro da Varzea. Kuva: Eero Rasi.

Myöhemmin laji osoittautui melko yleiseksi tällä alueella. Chestnut Woodpecker, Golden-collared Toucanet, Elegant Woodcreeper ja White-shouldered Tanager lisättiin havaittujen kasvavaan joukkoon iltapäivän aikana. Antbirdit eli antit työllistivät meitä aika lailla. Hairy-crested Antbird-pariskunta saatiin aivan loistavasti näkyviin metsän hämärässä alakerrassa, mutta vielä tässä vaiheessa vain kuulohavainnon varaan jäivät Silvered Antbird, White-throated Antbird, Scale-backed Antbird ja Humaita Antbird – aivan mahtava viisikko mielestäni. Illan hämärtyessä päätimme jäädä vielä tarkistamaan alueen mahdolliset

pöllöt. Tropical Screech Owl saatiin näkyville, mutta Tawny-bellied Screech Owl (alalajia *usta*) vain kuultiin. Tyytyväisinä ajelimme pikku hotelliimme Careiron keskusta illalliselle.

26.3.2019 Careiro

Vietimme koko päivän samalla pikkutiellä kuin eilenkin, mutta tänään kävimme useita kertoja metsän puolella, puunhakkaajien tai metsästäjien polkuja hyödyntäen. Lintujen aktiivisuus oli aamulla ja aamupäivällä hyvä, mutta päivä ja iltakin olivat aika hiljaisia. Iltapäivän aktiivisuushuipun puuttuminen hiukan yllättikin. Tästä huolimatta päivä oli onnistunut, tänään kaivettiin esiin ne metsän Antbirdit, jotka eilen vain kuultiin. Ja lisäksi kaikenlaista muuta! Mutta ne antit – ovatko ne koskaan helppoja nähdä? Joo'o, latvuslajit ovat tietenkin hankalimpia nähdä hyvin, mutta kyllä metsän alakerran linnuissakin on tekemistä. Tänään onnistuimme kuitenkin hyvin. White-throated Antbird on uskomattoman hieno lintu levittäessään juovikasta pyrstöään ja Scale-backed Antbird tietää aivan varmasti, että sen selkä on kuvioitu. Humaita Antbird jäi näiden rinnalla väkisinkin vaisummaksi tapaukseksi hiirenvärisine olemuksineen. Black Antbird

Black Antbird, Careiro. Kuva: Eero Rasi.

oli varsin tyylikäs tapaus valkoisine selkälaikkuineen, kun sen viimein saimme näkyviin. Metsän muita hyviä lajeja olivat Pygmy Antwren, Lafresnaye's Woodcreeper, Guilded Barbet, Needle-billed Hermit ja Golden-collared Toucanet. Iltapäivän loppuosan vietimme Manaquiriin johtavan tien varressa avomaaympäristössä. Kohdelajinamme oli Masked Crimson Tanager, jonka piti olla yleinen. Aika kauan kesti, ennen kuin lintu löytyi. Vaan hyvin se sitten nähtiinkin.

27.3.2019 Careiro – Careiro da Varzea – Manaus

Teimme vielä yhden reissun tutulle pikkutielle, joka oli jo antanut meille paljon. No, kieltämättä maiseman vaihtaminen olisi saattanut piristää, mutta täällä olivat ne tärkeät lajit, joita olimme hakemassa. Ja hyvinhän se viimeinen aamukin meni. Madeira Stipple-throated Antwren tuli atrapin houkuttelemana aivan viereemme metsäpolulla – se nähtiin loistavasti! Ihan tien varresta, paikasta jonka olimme jo monesti

sivuuttaneet, löytyi nyt Blue-cheeked Jacamar ja Blue-crowned Manakin. Lisäksi löytyivät, ja näkyi hyvin, Jurua Woodcreeper ja White-bellied Tody-Tyrant. Mitä tästä pitäisi ajatella? En usko, että kävelimme näiden lintujen ohi niitä huomaamatta aiemmin. Ehkä selitys on se, että niiden reviirit ovat laajat, ja ne liikkuvat reviirillä, tai voi kai sitä kutsua elinalueeksi, ja tuolla alueella on vain käytettävä aikaa, jotta laji tulee havaituksi. Klo 10.40 nousimme autoon ja ajoimme Careiron hotelliimme suihkuun ja lounaalle ja päivälevolle. Iltapäivällä käänsimme auton nokan kohti Manausta. Careiro da Varzeassa teimme taas pari lintupysähdystä. Ensin teimme mutkan sivutielle, kohdelajina oli Plain-crowned Spinetail, joka onnistui hetkessä. Lintu tuli laulamaan jankuttavaa säettä nokkamme eteen, mutta kuviin se ei suostunut. Ruddy Pigeon intoutui laulamaan edessämme oikein antaumuksella. Seuraava kohdelajimme, varzea-luontotyyppin spesialistilaji oli White-throated Woodpecker, joka pitkän yrittämisen jälkeen vastasi atrappiin jostakin hyvin kaukaa. Tikka kiinnostui meistä (tai pikemminkin atrapist) ja aloitti hyvin hitaan lähestymisen. Kymmenen minuutin kuluttua se oli näköetäisyydellä! Mukavia muita lintuja tässä paikassa olivat Leaden Antwren ja Cream-colored Woodpecker.

Ehdimme mukavasti klo 17 lauttaan kohti Manausta. Lautalla kiinnitti huomiota kenties maailman kuraisin neliveto Toyota pick-up. Se oli arvatenkin tulossa Porto Velhosta – tie sinne ei ole normiauton ajettava. Ja lautalla oli pick upin kuljettaja. Yltä päältä kuivuneen, punaruskean ravan peittämä mies – hän oli ilmeisesti jäänyt välillä kiinni tiehen. Kunnioitusta herättävä näky. Manauksen satamaan saavuimme klo 18 ja 1h 15 min myöhemmin pääsimme Manauksen ruuhkasta pois ja tutun hotellimme pihaan.

28.3.2019 Manaus – Presidente Figueiredo, Cachoeira da Onca, Mari Mari

Lähdimme niin aikaisin kuin pystyimme, eli klo 5.00 aamiaisen jälkeen ajamaan kohti Presidente Figueiredoa. Kyseinen pikkukaupunki sijaitsee noin 120 km pohjoiseen Manauksesta. Pian klo 7 jälkeen olimme kaupungin pohjoispuolella ja aloitimme lintupäivän yksityisellä Cachoeira da Onca-nimisellä suojelualueella. Cachoeira da Oncan metsät ovat puustoltaan korkeita ja siellä täällä hyvin ylläpidetyt polut ylittävät pieniä puroja. Uusia lajeja alkoi kertymään vauhdilla, ja mikä hienoa, ne

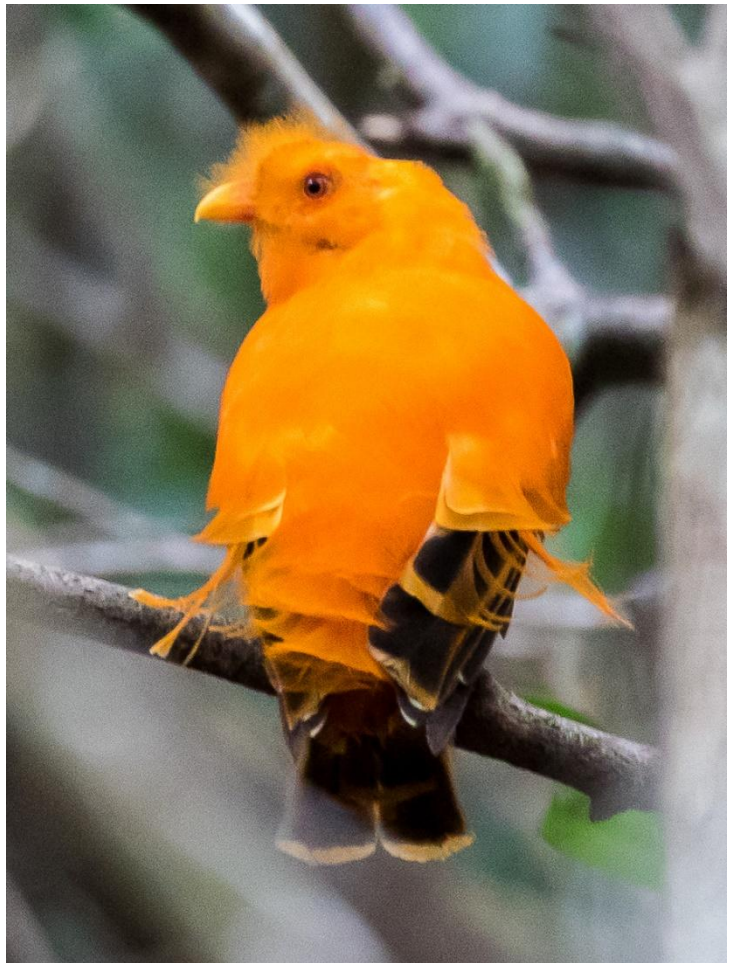

Muscivora Wren, Cachoeira da Onca. Kuva: Eero Rasi.

myös nähtiin. Ferruginous-backed Antbird kuuluu upeimpien anttien joukkoon, ehdottomasti – seurasimme pariskunnan käveleskelyä maanrajassa hyvän aikaa. Spot-winged Antbird, Hellmayr's Antbird ja Cinnamon-rumped Foliage-gleaner ihastuttivat myös. Mutta aamun lintu oli Muscivora Wren! Tämä yksilö oli Luizille ennestään tuttu ja se kuulemma käyttäytyy aina samalla tavalla: linnun nähdessä ihmisiä se lennähtää välittömästi tietylle oksalle ja alkaa laulamaan, ollen aivan peloton. Seurasimme ihastuneina linnun taiturimaista esitystä sen viisi minuuttia, minkä se kesti ja poistuimme peukaloisen lopetettua.

Noin 2 minuuttia myöhemmin kuului edestämme Ringed Antbirdin laulunsäe. Ja hetkeä myöhemmin näimme sen loistavasti aivan edessämme, mutta valokuvaajille se taisi tarjota aika haasteen jatkuvalla liikkeellään varjopaikoissa. Aamun muita mukavia lajeja olivat Ruddy Spinetail, Bronzy Jacamar, Red-billed Woodcreeper ja Long-tailed Woodcreeper. Puolilta päivin teimme lyhyen siirtymän itään päin, Mari Mari-nimisen majatalon maille. Lounasta odotellessamme lepäilimme varjossa ja kiikaroimme

majatalon linturikkaan piha-alueen siivekkäitä. Rusty-margined Flycatcher oli runsalukuinen pihalintu, mutta Guianan Tyrannuletteja oli vain yksi. Yllättävä pihalintu oli Plumbeous Euphonia – Luiz kuuli linnun äänen ja ryntäsimme kaikki niiltä sijoiltamme ylös lounasravintolan istumapaikoiltamme matalia puita kasvavaan rinteeseen. Atrapin avulla Euphonia tulivat lähelle, niitä oli kaksi koirasta. Laji on Guianan laatan endeemi ja ainakin Brasilian esiintymisalueellaan kaikkialla vähälukuinen. Tämän arvolajin jälkeen pääsimme lounaan kimppuun. Mari Marin tähtilintu on Guianan Cock of the Rock. Majatalon tiluksiin kuuluu hyvän kokoinen pala metsää. Metsä on *campinaranaa*, eli niukkaravinteista turve- tai hiekkapohjaista metsää. Puusto on matalahkoa ja ohutrunkoista. Ja täältä, sopivan pituisen kävelymatkan päästä löytyy Guianan Cock of the Rockin soidinpaikka. Saavuimme soidinpaikan laitaan noin klo 15.20 aikoihin ja kävimme odottelemaan. Linnut käyvät tällä paikalla läpi vuoden, mutta pesimäajan tietämissä loka-marraskuussa paikalla on eniten lintuja. Varsin pian löytyi liikkumaton oranssi täplä risukon takaa: Guianan Cock of the Rock! Loistavaa, saatoimme huokaista helpotuksesta ja odotella lintujen tulevan kuvausetaisyydelle, sillä tähystyspaikaltamme ei ollut lupa lähteä lintujen perään. Pikku hiljaa osoittautui, että soidintunnelma ei olisi tänään kovin kiivas. Yhteensä näimme kolme koirasta ja yhden naaraan – ne tuntuivat olevan paikalla vain ns. muodon vuoksi, mutta olivat mukavasti kuvattavissa. Muita hyviä lajeja olivat harvalukuinen ja yleensä arka ja vaikeasti nähtävä Black Manakin – näimme sen hienosti, sekä Saffron-crested Tyrant-Manakin.

Guianan Cok of the Rock, Mari Mari. Kuva: Eero Rasi.

Iltaapäivän lopulla ajoimme takaisin Presidente Figueiredon suuntaan, majatalomme Iracema Falls Hotelin maille. Lyhyt iltaretki hotellin sisäänajotiellä ei tuonut ihmeitä. Osa ryhmästämme päätti kokeilla vielä pöllöonnea, joten venyitimme iltaa klo 19.50 asti. Black-banded Owl ja Crested Owl kuultiin mutta Northern Tawny-bellied Screech-Owl myös nähtiin varsin mukavasti. Melkoisen uupuneina pääsimme illalliselle klo 20 aikoihin.

29.3.2019 Presidente Figueiredo: Ramal Urubuí, Iracema Falls

Aamun avaus tehtiin Presidente Figueiredon kaupungin luoteispuolella, Ramal Urubuí alueella. Urubuí on harvaanasuttu, laajalle levinnyt kylä, jota halkoo muutama tie. Maaston pinnanmuodot ovat kumpuilevat, joten puoliavointen viljelysten tuntumassa on monin paikoin näkyvyyttä kauemmaksikin. Aamun parhaimpiin lajeihin kuului Collared Forest-Falcon, joka ensin vain kuultiin, mutta lopulta myös nähtiin varsin hyvin. Laji on varsin harvinainen Amazonasilla, vaikka mistään todellisesta rarista ei olekaan kyse. Toinen aamuin hienoista linnuista oli Purple-breasted Cotinga. Komea koiras saatiin taltioitua kameran muistiin, vaikka hieman etäällä istuikin. Ja pian tämän jälkeen tuli rankkaa sadetta taivaan täydeltä. Oli syytä vaihtaa paikkaa majatalomme linturikkaan pihapiirin tuntumaan. Crimson Topaz-koiras näkyi hienosti ja aukean toisessa laidassa Pygmy Antwren tarjosi niin hienon shown kuin pienen pienen antbird vain voi.

Pygmy Antwren, Iracema Falls. Kuva: Eero Rasi.

Moriche Oriole ja hieno parvi Painted Parakeetteja (15) olivat seuraavina vuorossa. Päätimme lähteä käymään Iracema Fallsilla eli putouksella, parin-kolmen kilometrin päässä. Ilmassa oli jatkuva sateen uhka ja ehkä siksi linnut olivat hyvin hiljaisia – siksi olikin mukavaa käydä tekemässä pieni turistikierros alueen nähtävyyksillä. Ensimmäinen oli Gruta da Onca, eli jaguaarinluola. Hieno luolasto se olikin, monine sisäänkäynteineen ja ihmisenkorkuisine onkaloineen. Vain kahta vuotta aiemmin Guianan Cock of the Rock yritti pesiä luolan seinämässä, suojaisan lipan alla. Valitettavasti luolaston ihailijoista oli liikaa häiriötä, eikä pesintä onnistunut. Pikku matkan päässä oli komea vesiputous ja ihailtuamme sitä riittävästi lähdimme lounaalle.

Ja iltapäivä sen näytti – jatkuva tihkusade, joka ajoittain putosi voimakkaana teki tästä päivästä jotensakin aneemisen. Ajoittain istuimme autossa tutkien sääennusteita, ajoittain kokeilimme kaikenlaista, mutta onnistumiset olivat vähissä. Iltapäivän ehdottomasti paras lintu oli maatalomme lähistöllä nähty Black-faced Hawk. Muita onnistumisia olivat White-throated Manakin ja Yellow-billed Jacamar. Klo 17 aikoihin päätimme, että päivä oli tässä. Ei muuta kuin syömään ja lepäämään.

30.3.2019 Presidente Figueiredo: Ramal Urubuí, Cachoeira da Onca, Balbina

Sade kiusasi meitä vielä aamulla, mutta ei kohtuuttomasti. Sähkökatko oli pimentänyt majatalomme, eikä aamiaista ollut luvassa, niinpä päätimme ajaa kaupunkiin aamiaiselle. Heti majatalon ulkopuolella White Hawk seisoj varhaisaamun hämärässä syömässä noin 70 cm pitkää matoa. Katsoimme sen touhuja auton valoissa aivan läheltä – hieno tapaus! Mainion kahvila-aamiaisen jälkeen päätimme kokeilla uudestaan Ramal Urubuíta, koska yhä satoi, mutta Olive-sided Peween lisäksi autosta ei näkynyt kummempaa. Palasimme hetkiseksi Iracema Fallsin tielle ja näimme hienosti Double-banded Pygmy-Tyrantin ja kuulimme Grey Antbirdin. Ja samalla, kun sade loppui, siirryimme Cachoeira da Oncalle – siellä meillä oli vielä tekemättömiä asioita. Hei alkuun löytyi Collared Gnatwren, sen tyylinä edetä maan rajassa hiirimäisesti puikkelehtien, se oli vaikea nähdä hyvin, mutta onnistuimme kuitenkin välttävästi. Great Jacamar nähtiin ja seuraavaksi oli vuorossa Tawny-throated Leafhopper, jonka näimme aivan erinomaisen hyvin. Tämä splittihuhujen alla oleva taksoni mcconnellii on harvinainen Amazonasilla ja olimme erittäin tyytyväisiä

löytöömme. Mutkan takaa alkoi kuulumaan Capuchinbirdin eriskummallista ääntelyä, ei laulua vaan jonkinlaisia kontaktiurinoita. Ja pian löytyi härkäkotinga- eli Capuchinbird-pariskunta soidintamasta mukavan tarkkailuetaisyyden päässä. Tästä tulikin hieno aamu!

Lounaan jälkeen palasimme vielä uudestaan Cachoeira da Oncalle – kaikkia metsälajeja kun ei yksinkertaisesti pysty kertakävelyllä löytämään. Vaan tähän on hieno metsä, joten paluu ei todellakaan harmittanut! Iltapäivän aluksi löysimme heti uuden Collared Gnatwrenin. Seuraavaksi kosteasta puronotkosta kuului Spot-winged Antbirdin säe ja löysimme pariskunnan. Varsinainen kohdelajimme Chestnut-belted Gnatcatcher teetti vähän töitä, sillä se osasi piileskellä taitavasti. Vaan nähtiinhän se lopulta hienosti! Metsän taustamusiikista vastasivat mm. Green Oropendolas.

Iltapäivällä ajoimme itää kohti, määränpäänä oli Balbinan kylä. Matkalla pysähdyimme pienelle metsätielle yrittämään kaikenlaista, mutta mitään uutta ei löytynyt. Hellmayr's Antbird saatiin hyvin näkyviin, mutta mm. pöllöhommat eivät johtaneet tuloksiin. Illan jo pimettyä saavuimme Balbinaan. Majatalomme vieressä, pikkuravintolassa, nautimme illalliseksi riittävästi pizzaa.

31.3.2019 Presidente Figueiredo: Balbina

Joimme aamukahvit Balbinan itäpuolella, polun alussa, auringonnousun aikoihin ja sitten polulle. Täällä olisi tarkoitus viettää koko aamu, kävellä halki *terra firme*-metsän. Polun päässä jossakin olisi vesiputous, mutta sinne emme ehtisi. Aamusta tuli hieno, vaikka lintuja ei ollut mitenkään hurjan paljon, mutta lajit olivat toivottuja. Lined Forest-Falcon huuteli jossakin lähellä ja kevyellä atrapin käytöllä se tuli hetken päästä lähelle katsomaan meitä – hieno lintu! Rufous-capped Antthrush piti meitä enimmäkseen pilkkanaan, mutta ehkäpä vahingossa näimme sen sentään. Spot-throated Woodcreeper sen sijaan nähtiin hyvin, kurkun täpliä myöten. Metsäretkillä odotetaan aina sekaparven osuvan kohdalle, ja jos niin käy, niin sitten on oltava valmis ja nopea. No, kohdallemme osunut parvi oli niin pieni sekaparvi, että muutamat lajit saatiin hoitoon: Grey Antbird nähtiin hyvin, samoin Long-winged Antbird, Fulvous Shrike-Tanagerin ääni kuului saman aikaisesti, mutta lintu piilotteli jossakin ylhäällä, Olivaceous Woodcreeper oli läsnä (alalajia *amazonus*, mitä ilmeisimmin), White-eyed Tody-Tyrant nähtiin. Pienen matkan päästä löytyi Guianan Schiffornis, joka nähtiin hyvin. Palasimme omia jälkiämme takaisin ja paluumatkalla löysimme matkamme toisen Black-throated Antshriken - nyt näimme pariskunnan.

Keskipäivän kuumuudessa kävimme lyhyellä metsäpolulla ihan Balbinan liepeillä. No, heti alkuun edestämme ryntäsi pakoon jättiläismuurahaiskarhu Giant Anteater – todella yllättävä tapaus! Metsässä havaitsimme vain yhden linnun: teimme kuulohavainnon Rufous-capped Antthrushista. Lounastimme tekojärven rannassa lautaravintolassa ja sitten ajoimme takaisin Manaukseen ja tuttuun hotelliin.

1.4.2019 Manaus – Manacapuru – Cirandira Bela

Aamutuimaan lähdimme Manauksesta etelään, yli sillan ja Rio Negron, kohti Manacapuraa. Vilkaasti liikennöity kestopäällystetty tie oli huonossa kunnossa. Osa kestopäällysteen rei'istä oli ämpärin kokoisia, osa kylpyammeen, ja niitä molempia oli paljon. Johonkin sellaiseen osuimme pahasti ja takapyörään tuli happivaje. Aika kuumaa hommaa oli vaihtaa varapyörä alle, vaan puolesta tunnissa se oli tehty. Ja hetken päästä olimme maastossa, kilometrin pituisella tien pätkällä, joka halkoi *terra firme*-metsää. Yellow-browed Antbird oli toinen ns. tärkeistä Manacapurun anteista ja Black-Faced Antbird toinen – molemmat näimme aivan loistavasti. White-shouldered Tanager, Ringed Woodpecker ja Rufous-breasted Hermit lisättiin seuraavaksi pottiin ja sitten olikin syytä etsiä rengaskorjaamo. Manacapurun laitamilta paja löytyi. Asiansa osaava kaveri takoi iskemää saaneen vanteen takaisin alkuperäiseen muotoon ja myi meille uuden renkaan – kaikki tämä alle puolen tunnin. Puolilta päivin olimme seuraavassa kohteessamme, Cirandira Belan majatalossa. Majatalo sijaitsee sopivasti metsän reunassa, joten tästä oli helppoa lähteä metsäpoluille tai vain kävellä ympäri laajoja tiluksia. Iltapäivä polulla oli kuitenkin hiljainen. Parhaita lajeja olivat hyvin nähty Collared Puffbird, Dwarf Tyrant-Manakin, Black-throated Trogon, Blue-chinned Sapphire ja Bar-throated Woodpecker – jonka vain kuulumme. Tämä laji on tuore splitti, se on erotettu hiljattain omaksi lajikseen Golden-green Woodpeckeristä. Illan pöllöretkellä kuulumme Crested Owl ja Northern Tawny-bellied

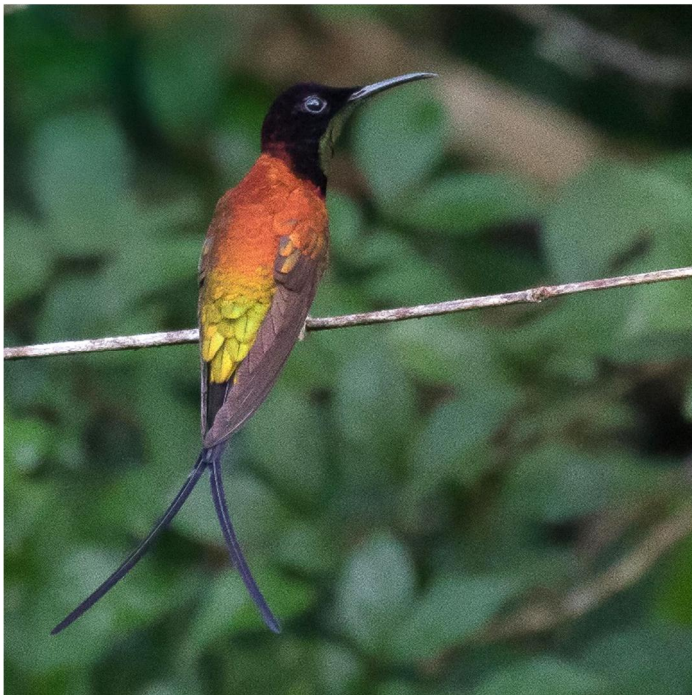
Black-faced Antbird, Manacapuru. Kuva: JH.

Screech-Owlin. Iltapäivän loppupuolella saimme noin 15 minuutin sadekuuron, sen aiheuttama vaiva oli vähäinen.

2.4.2019 Cirandeira Bela – Novo Airaõ

Aamu ja aamupäivä Cirandeira Belan poluilla oli huomattavasti edellistä iltapäivää tapahtumarikkaampi. Vaan aamuhämärissä kiersimme ensin Cirandeira Belan majoitusalueen reunoilla, sillä täällä oli jo valoisaa ja linnut hereillä. Ja kas, täältäkin löytyi Point-tailed Plamcreeper, lintu näyttäytyi lyhyesti ja lauloi äänekkäästi korkeissa buriti-palmuissa. Samanaikaisesti puronvarren sankasta

kasvillisuudesta kuului Silvered Antbirdin laulua, kun siirryimme lähemmäs, ilmaantui jostakin aivan yllättäen komea Fiery Topaz-koiras! Huh, tämä oli todellinen yllätys. Koetimme saada kuvia linnusta ja samalla meille selvisi, että paikalla oli yhteensä kolme Fiery Topazia. Aivan mahtavaa! Samasta paikasta löytyi myös Black-throated Antbird. Siirryimme metsän puolelle, missä seuraava uusi laji oli Lafresnaye's Piculet – tällä lajilla on todella erikoinen levinneisyys: sitä tavataan Perussa, Ecuadorissa ja Kolumbiassa (nimialalaji) ja sitten täällä kaukana Manauksen ja Manacapurun seudulla (alalaji *pusillus*). Seuraavaksi teimme töitä Olive-backed Foliage-gleanerin kanssa. Se olikin varsinainen show... aluksi kuulimme linnun nenäsointista nääkätystä ja soitimme pikkasen atrappia. Alko silmitön singahtelu. Lintu lensi arviolta 100

Fiery Topaz, Cirandeira Bela. Kuva: JH.

km/h nopeudella paikasta toiseen, laskeutumatta ikinä näkövälille. Oikeastaan aika huvittuneina jätimme linnun rauhaan ennen kuin se menehtyisi sydänkohtaukseen. Ei, kukaan ei ottanut valokuvaa linnusta. Pian kohtasimme mukavan sekaparven. Negro Stipple-throated Antwren ja Ocellated Woodcreeper (alalaji *beauperthysii* joka on todennäköinen splitti) nähtiin erinomaisesti, sekä aivan mahtavan hieno White-cheeked Antbird. Cream-colored Woodpecker ja Red-stained Woodpecker päivystivät ylhäällä puissa, kun taas Long-winged Antwren, Grey Antwren ja Cinereous Antshrike liikkuvat alempana – hieno parvi. Aamun muita hyviä lajeja olivat White-crested Spadebill ja Rufous Twistwing.

Iltapäivällä ajoimme lännen suuntaan, Novo Airaõn pikkukaupunkiin, Rio Negron etelärannalle. Jätimme enimmäkseen matkatavarat majataloomme ja lähdimme iltaretkelle. Olipa taas kuuma. Kävelimme *terra firme*-metsää

halkovalla kapealla kärrytiellä ja tunnelma oli unenomainen, sillä metsä oli aivan äänetön. Lopulta

kuulimme linnun. Thruslike Antpitan laulua kuului tiheiköstä. Linnun näkeminen ei onnistunut, ei millään. Lopuksi, kun olimme lopettaneet atrapoinnin ja tähystelyt ja olimme luovuttaneet, lintu tuli oikein ärsyttämään. Se tuli polun viereen, tiheän pensaalle, ehkä noin kahden metrin päähän ja laulaa puputteli. Näkymättömissä. Alkoi oikein naurattaa – ja sinne se tietysti jäi, voittajana reviirilleen. Mahtava tyyppi! Illan hämärtyessä tuli pieni aktiivisuuspiikki. White-plumed Antbird saatiin näkyviin – ei mitenkään hurjan hienosti, mutta näkyviin kuitenkin. Pearly Antshrike kuultiin myös ja joka puolelta kuului Mouse-coloured Antshriken kutsuääniä. Musician Antwren lauloi lyhyen hyvänyön laulun ja Orange-cheeked Parrotit lensivät iltalennot. Hämärissä lähdimme kohti illallisravintolaa, Novo Airaõn parasta pizzeriaa, jossa tarjoiltiin myös Eichenwahn-merkkistä lager-olutta. Auton edestä hiekkatieltä lähti Blackish Nightjar ja Pauraque.

3.4.2019 Novo Airaõ, Anavilhanas National Park – Manaus

Lähdimme auringonnousun aikaan Novo Airaõn rannasta veneellä joelle, Anavilhanasin kansallispuistoon. Kansallispuisto alkaa oikeastaan heti kaupungin ulkopuolelta – se kattaa yli 400 saarta Rio Negro joessa ja on pituudeltaan noin 120 km. Saarilla on oma erityinen tulvametsien lajistonsa. Täällä veden korkeusvaihtelu on lähemmäs 10 metriä vuoden aikana, joten korkean vedenpinnan aikaan iso osa saarista on veden alla, vain korkeampien saarien ja puiden jäädessä pinnan yläpuolelle. Vesillä ollessa joen leveydestä ei saa oikein käsitystä, sillä joka puolella olevat saaret estävät näkemästä vastarannalle, joka on yli kymmenen kilometrin päässä. Kävimme aamun ja aamupäivän aikana kolmella saarella, joista yhdelle nousimme maihin. Kahta tutkimme ajamalla veneen rantaviivaan. Kaikki sujui mainiosti, sillä onnistuimme näkemään kaikki mahdolliset saarilajit. Black-crested Antshrikella aloitettiin, pariskunta oli sopivan kuvauksellisesti näkösällä ajaessamme ensimmäisen saaren rantaviivaan. Amazonian Tyrannulet oli miltei käden ulottuvilla pienen pensaikkosaaren vesirajassa. Spot-breasted Woodpecker ruokaili veneemme edessä lahoppuussa ja sitten nousimmekin maihin. Seurasimme pitkään värikkäiden Wire-tailed Manakinien touhuja, ja siinä sivussa Streak-throated Hermitit esittivät vaatimatonta lauluaan. Saaren keskiosan antteja olivat Ash-breasted Antbird ja Black-chinned Antbird, jotka liikkuvat melko hyvin nähtävillä – saaren aluskasvillisuus kun on tulvaisuudesta johtuen varsin harvaa. Latvuksesta löytyi Specked Spinetail. Tulvametsien tyypillisimmät woodcreeperit Long-billed, Zimmer's ja Striped nähtiin useampaan kertaan.

Wire-tailed Manakin, Anavilhanas NP. Kuva: JH.

Green-tailed Jacamaria jahtasimme hieman pidempään, mutta loppujen lopuksi niitä löytyi neljän parvi. Aamun yllättävin laji oli Varzea Sciffornis, joka on melko vähälukuinen joenvarsilaji. Viimeiseksi toivelajiksi jäi Klagen's Antwren, jonka pienellä hakemisella löysimme kolmannen saaren rantapensaikosta, auringon jo paahtaessa kuumasti – samalla huomasimme päiväleuvalla torkkuvan Ladder-tailed Nightjarin. Lounaan jälkeen palasimme vielä

jokirantaan, sillä piti nähdä vaaleanpunainen delfiini! Amazonindelfiini *Inia geoffrensis* on kansallispuiston

huippulajeja, jotakin, mistä yleisön ja median on helppo pitää ja joka auttaa ymmärtää luonnon arvon ja haavoittuvuuden. Ehdimme juuri sopivasti klo kahdeksi ruokinta-asemalle. Tumman jokiveden kuohuista paikalle syöksyi viitisen delfiiniä, kaikki ruokkijoille kuulemma vanhoja tuttuja. Ahnaasti ne nahistelivat kalan paloista sen kymmenminuuttisen jonka kalaa riitti ja poistuivat heti tajuttuaan, että kuppi on tyhjä. Hauska tapahtuma kaiken kaikkiaan. Iltapäivällä ajoimme Manaukseen, hoitaen seuraavan päivän ohjelmaa varten neliveto pick upin lentokentän vuokraamosta.

4.4.2019 Manaus – ZF2 torni – Manaus

Aamupäivän kohteemme oli ZF2-torni, keskellä koskematonta sademetsää, noin 60 km Manauksen pohjoispuolella. Kulkuluvat alueelle olimme hankkineet aiemmin, joten sen puolesta kaikki oli kunnossa. Sää näytti sateettomalta, hyvä. Tornia ja laajaa aluetta tornin ympärillä hallinnoi INPA (National Institute of Amazonian Research), ja täällä toimitaan INPAn ehdoilla. Tornille johtava tieosuus (15 km) oli kuiva ja hyvässä kunnossa – se olisi tänään ollut ajettavissa tavallisella autolla. Vaan sade muuttaa kaiken ja nopeasti – edellisellä matkalla 2016 näimme tämän tien sateen jäljiltä – se oli liejuinen luistelurata, jonne nelivedottomalla ei ollut mitään asiaa. Tänään saimme ”päälystakiksi” INPAn nuoren biologin Marinan, joka onneksi osoittautui mutkattomaksi ihmiseksi. INPA selvästi panostaa infraan täällä, sillä tornille johtava polku oli kunnostettu ja itse torni kunnostettu täydellisesti. Oli hienoa nousta yli 40-metriseen teräsrakenteiseen torniin, huoahtaa ylhäällä henkeä vetäen ja sitten katsoa ympärille: koskematonta sademetsää silmän kantamattomiin. Amazonas!

Kuljimme tornin ylimmän ja latvustasanteen väliä, lintutilanteen mukaan ja omaan tahtiimme, keskittyen siihen, mikä kulloinkin tuntui sopivalta. Uusien lajien virta alkoi jo selvästi ehtymään, näin matkamme toiseksi viimeisenä päivänä, mutta kaikenlaista mukavaa löytyi vielä. Ajomatalla tornille johtavalla tiellä viiden Black Curassow’n porukka höntyili ajoradan yli ja Grey Hawk istui sopivasti näkyvillä. Tornista käsin löysimme tärkeitä latvuslajeja: Glossy-backed Becard ja Todd’s Sirystes ovat molemmat Guianan laatan lajeja, ja siksi erittäin mukavaa nähtävää. Red-billed Pied Tanager parvi liikkui pitkään tornin ympärillä. Amazonian Pygmy-Owl lauleskeli tornin vieressä, nähtävissä ja Black-bellied Cuckoo kierteli tornin ympärillä, uteliaan oloisena. Tanager- Honeycreeper- ja Dacnis-parvessa oli mukana kaksi Black-faced Dacnista. INPAn virkaa tekevä biologi Marina huomasi Marail Guanin, mikä oli suuri helpotus, sillä sitä oli odotettu. Laji ei ole erityisen harvinainen, mutta ei se vain ollut osunut eteemme aiemmin. Vaatimaton ulkonäöltään oli Ash-winged Antwren, mutta hankala latvuslaji on niin mukava nähdä niskaa taivuttamatta. Näiden lisäksi meitä viihdytti joukko vanhoja tuttuja: Pompadour Cotinga, Chestnut Woodpecker, Black-spotted Barbet, Dusky Parrot, Red-fan Parrot, Red-lored Parrot ja Red and Green Macaw-pari – tällä kertaa oikeasti viljejä ja vapaita. Puolilta päivin päätimme laskeutua alas.

Lounastimme pitkään Pau Rosan liepeillä aiemmalta käynniltä tutussa lounasravintolassa Recanto Tucanos. Iltapäivällä päätimme käydä vielä Pau Rosan alueella yrittämässä jotakin. Ja vielä löytyi kaksi uutta lajia retkilistaamme, tosin hieman tavallisemmasta päästä nämä molemmat: Variable Chachalaca ja White-bearded Manakin. Ei muuta kuin takaisin Manaukseen, vielä kerran. Viimeisen illallisemme tapahtumapaikaksi valitsimme ravintolakesittymästä pizzapaikan Ao Quadrado – ihan kelpoista brasilialaispizzaa ja olut totutusti jääkylmää.

5.4.2019 Manaus – Fortaleza

Olimme ehtineet tuskin nukahtaa, kun jo piti taas ponkaista ylös. Sanoimme hyvää yötä ja näkemiin Luizille ja etenimme kohti lähtöporttia Manauksen lentokentällä. Lentomme Fortalezaan lähti klo 3.20, jonne saavuimme Fortalezan aikaa klo 7.45. Viimeisen matkapäivämme oppaana ja autonkuljettajana toimi Thieres Pinto, joka ensi töikseen kuskasi meidät mainioon aamiaispaikkaan. Paikan päällä leivotut leivät, pullat, kakut ja niihin läheisesti liittyvät hedelmät, kahvit ja teet tekivät tehtävänsä. Olimme kuta kuinkin toimintakunnossa puolta tuntia myöhemmin ja ajoimme Fortalezan aurinkoisen taivaan alla aamun retkikohteeseemme Parque de Coco. Sää Fortalezassa oli ollut viimeiset pari viikkoa erittäin sateinen – vettä oli tullut todella runsaasti. Thieresin odotus tälle päivällä oli vähäinen – hän oli ajatellut sateen mitä ilmeisimmin vielä jatkuvan, joten olimme sään suhteen nyt onnekkaita. Odotuksemme Fortalezan suhteen

oli asetettu matalalle – käytettävissämme olevalla puolella päivällä oli viisainta mennä lähimpään metsäkohteeseen, etenkin kun ryhmämme oli nähnyt aiemmin suurimman osan alueen erikoisuuksista.

Parque de Cocon polkuverkosto kulki mukavasti metsän siimeksessä, eli varjossa. Varsin nopeasti löysimme Stripe-necked Tody-Tyrantin. Yellow-breasted Flycatcher oli yleinen ja Planalto Antshrike pariskunta löytyi myös. Uusiksi retkilajeiksi löysimme myös Ochraceous Piculetin, Scaled Doven ja White-Fringed Antbirdin. Straight-billed Woodcreeper esittäytyi myös oikein hienosti ja kuvauksellisesti. Fortalezan retkiosuuden päätimme kaupungin keskustan puistoon, jossa matkan teko tyssäsi heti alkuun. Sateiden jäljiltä poluilla oli yli puoli metriä vettä. Puiston laidalta löysimme viimeiseksi uudeksi retkilajiksi Tropical Gnatcatcherin, samalla kun puiston työntekijää ilahdutti suuresti ulkomaisten lintuharrastajien ryhmä – ryhmästämme näpätty kuva päätyi kuulemma puiston tiedotuslehteen. Lounaan jälkeen sanoimme hyvästi Thieresille ja Fortalezalle ja lensimme klo 19.35 lennolla Pariisiin ja seuraavana päivänä, iltapäivän puolella saavuimme Helsinki-Vantaalle.

Ryhmämme Pau Rosan maisemissa. Vasemmalta Marke, Vellu, Eero, Juha ja Luiz. Kuva: Eero Rasi.

Taksonomisia huomioita joistakin matkamme lajeista

Trooppisen Etelä-Amerikan lajisto on ollut turbulenssissa viimeiset 15 vuotta. Arviolta kolminumeroisen luvun verran lintuja on sijoitettu uudelleen lajien sukupuussa aivan viime aikoina. NykYTEKNIikka, uudistunut lajikäsitys ja iso joukko kryptisiä lajeja ovat yhdessä olleet otollista pelikenttää asiansa osaaville biologeille ja ornitologeille, jotka ovat entisestään laajentaneet käsitystä tämän uskomattoman monimuotoisen maanosan lajistosta. Hyvällä syyllä voidaan sanoa, että trooppisen Etelä-Amerikan lintulajisto oli vajavaisesti tunnettu aina vuosituhatien vaihteeseen saakka. SACC, eli South American Classification Committee on vuoden 2005 alusta tähän päivään (21.5.2019) tehnyt yli 800 taksonomista linjanvetoa koskien lajien sukulaisuussuhteita, alalajeja, uusia lajeja ja väärin tai puutteellisin perustein aikanaan tieteellisesti kuvattuja lajeja. Tässä myllerryksessä sukujen nimiä on vaihdettu välillä useampaankin kertaan ja lajeja on siirretty suvusta toiseen. Muutosten seuraaminen, ymmärtäminen ja muistaminen on vaativaa. Matkalla käyttämämme lintukirja "A Field Guide to the Birds of Brazil" (Van Perlo, 2009) olisikin tästä johtuen jo ison päivityksen tarpeessa. Tai, itse asiassa, toivomuslistalla olisi alusta loppuun uusi ja monipuolisempi lintuopas. Huhujen mukaan sellaista on työstyetty jo pitkään, mutta onko muutosten tahti

saanut amerikkalaiset tekijät lopulta jäädyttämään kirjahankkeen? No, huipputeosta odotellessa on alla kuvailtu matkamme lajeja, joiden lajistatus on hiljattain muuttunut (tai mahdollisesti muuttumassa) siitä, kuinka lajit on esitelty tuossa edellä mainitussa oppaassa. Kaiken kaikkiaan edempänä olevaan lajilistaamme kertyi 438 taksonia/lajia, joista 429 Amazonasilla ja loput Fortalezassa. Lajilistan plate-sarake viittaa Van Perlon maasto-oppaan kuvatauluihin.

Austral Screech-Owl *Megascops usta*

Tätä taksonia on pidetty omana lajinaan, mm. Brazilian komitea CBRO:n mukaan kyseessä olisi validi laji, mutta SACC: in ja IOC:n tämänhetkisen käsityksen mukaan kyseessä on ainakin toistaiseksi Tawny-bellied Screech-Owl'in *Megascops watsonii* alalaji. Mainittakoon, että kuulumme *ustan*, mutta *watsoniin* myös näimme.

Amazonian Trogon *Trogon ramonianus*

Erotettu melko hiljattain omaksi lajikseen Violaceus Trogonista, IOC:n ym. hyväksymä.

Guianan Trogon *Trogon violaceus*

Guianan Trogon ”jäi jäljelle” splittauksesta erotettaessa kantalajista Violaceus Trogonista Amazoninan Trogon ja Gartered Trogon. Guinan Trogon on nimensä mukaisesti Guianan laatan endeemi. IOC:n ym. hyväksymä.

Buffon's Piculet *Picumnus buffonii*

Tämä pieni tikka on erotettu omaksi lajikseen Golden-spangled Piculet'ista *Picumnus exilis* – Brazilian komitea on ehtinyt lajin jo hyväksymään validiksi lajiksi, mutta SACC tai IOC ei vielä. Kyseessä on Guianan laatan endeemi, jolla on ollut lajistatus jo aiemmin, mutta 1950-luvun lumppausaallossa se yhdistettiin kylmästi exilikseen. Alla olevassa linkissä on varsin perusteellinen selvitys muutamasta ”unohdetusta” suvun tikasta.

https://www.researchgate.net/publication/265855595_A_taxonomic_review_of_Picumnus_exilis_Aves_Picidae_reveals_an_underestimation_of_Piculet_species_diversity_in_South_America

Buffon's Piculet, Mari Mari. Kuva: Eero Rasi.

Guianan Golden Green Woodpecker *Piculus capistratus*

Guianan laatan endeemi, joka on saamassa lajistatuksen. Golden Green Woodpecker *Piculus chrysochloros* tutkittiin perusteellisesti artikkelissa [A taxonomic review of the Golden-green Woodpecker, *Piculus chrysochloros* \(Aves: Picidae\) reveals the existence of six valid taxa](#) – jolloin paljastui mm. tämän lajin status. SACC: in ja IOC: n kantaa odotellaan. CBRO on lajin jo hyväksynyt.

Juruá Woodcreeper *Dendrocolaptes juruanus*

Tämä taksoni on splitattu Amazonian Barred Woodcreeperistä *Dendrocolaptes certhia* – mutta tätä laajalla alueella Lounais-Amazoniassa tavattavaa taksonia ei ole vielä laajalti hyväksytty lajiksi. Odotellessamme SACC: in ja IOC: n päätöksiä, voimme vilkaista täältä hieman taustatietoa aiheeseen:

<https://www.neotropicalbirdclub.org/wp-content/uploads/2018/07/NB14-SLS-final.pdf>

Line-crowned Woodcreeper *Xiphorhynchus beuperthuysii*

Tämä taksoni on validi laji HBW:n mukaan, IOC ja SACC eivät vielä tunnista lajiksi vaan alalajiksi. Erotettu Ocellated Woodcreeperistä, lisää aiheesta täällä:

<https://www.hbw.com/species/line-crowned-woodcreeper-xiphorhynchus-beuperthuysii>

Guianan Woodcreeper *Lepidocolaptes albolineatus*

Guianan laatan endeemi, nimikin sen jo kertoo. Aiemmin tunnettu nimellä Lineated Woodcreeper, kunnes "monimuotoinen laji" tutkittiin perinpohjaisesti ja jaettiin viiteen, lähinnä Brasilian Amazonasilla tavattavaan lajiin. Asia on tiivistetysti kuvattu täällä: <https://www.neotropicalbirdclub.org/wp-content/uploads/2018/07/NB14-SLS-final.pdf>

Tawny-throated Leaf Tosser *Sclerurus mexicanus macconnelli*

Tawny-throated Leaf Tosser useine alalajeineen on mahdollinen splitattava laji. Brasilian komitea CBRO on jonkinlaisen "kevytsplittauksen" jo tehnyt, siten että *Sclerurus mexicanus* olisi Väli-Amerikassa tavattava laji ja *macconnelli* Etelä-Amerikassa. Jäämme odottamaan perusteellista selvitystä.

Negro Stipple-throated Antwren *Epinecophylla pyrrhonota*

Stipple-throated Antwrenien äskeisessä splittauksessa tämä ja seuraava laji saivat lajistatuksen, jonka mm. IOC, SACC ja HBW ovat jo hyväksyneet. Aiheesta voi lukea täältä: <https://www.neotropicalbirdclub.org/wp-content/uploads/2018/07/NB14-SLS-final.pdf>

Madeira Stipple-throated Antwren *Epinecophylla amazonica*

Stipple-throated Antwrenien äskeisessä splittauksessa tämä ja edellinen laji saivat lajistatuksen, jonka mm. IOC, SACC ja HBW ovat jo hyväksyneet. Aiheesta voi lukea täältä: <https://www.neotropicalbirdclub.org/wp-content/uploads/2018/07/NB14-SLS-final.pdf>

Guianan Warbling-Antbird *Hypocnemis cantator*

Vanhanaikaisen lajikäsityksen mukaan Guianan Warbling Antbird oli laajalle levinnyt laji Amazonasin alueella. Tarkempi tarkastelu, tutkimus julkaistu 2007, paljasti että kyseessä onkin peräti kuusi samantyyppistä lajia, jotka ovat maastossakin erotettavissa toisistaan niin äänten kuin pukutuntomerkkienkin perusteella. Guianan Warbling Antbirdin levinneisyys on Guianan laatan alueella, kun taas splitatut Imeri, Peruvian, Yellow-breasted, Rondonia ja Spix's Warbling Antbird esiintyvät toisaalla.

Peruvian Warbling-Antbird *Hypocnemis peruviana*

Tämä Amazon-virran, eli Rio Negrin, eteläpuolella tavattava laajalle levinnyt laji on erotettu edellisestä lajista vuonna 2007.

(Hellmayr's) Black-headed Antbird *Pernostola rufifrons subcristata*

Hellmayr's Antbird *Pernostola subcristata* on mahdollinen tuleva splitti. Black-headed Antbirdilla on tämän hetkisen lajikäsityksen mukaan neljä alalajia (*rufifrons*, *subcristata*, *jensoni* ja *minor*), joiden

levinneisyysalueet ovat eriytyneet. Tätä taksonikompleksia on tutkittu 1990-luvun loppupuolelta saakka ja valmista on tullut sen verran, että Brazilian komitea CBRO pitää taksoneita *rufifrons*, *subcristata*, *jensoni* ja *minor* valideina lajeina. Jäämme odottamaan SACCin ja sen myötä aikanaan myös IOC:n tulkintoja.

Slender-footed Tyrannulet *Zimmerius gracilipes*

Aiemmin Guianan Tyrannuletin *Zimmerius acer* alalaji, mutta erotettu hiljattain omaksi lajikseen. Slender-footed Tyrannuletilla on levinneisyysalue trooppisessa Etelä-Amerikassa, käsittäen koko läntisen Amazonasin alueen.

Guianan Tyrannulet *Zimmerius acer*

Guianan laatan endeemi, josta edellinen laji on hiljattain erotettu.

Todd's Sirystes *Sirystes subcanescens*

Tämä hiljattain lajistatuksen saanut Sirystes on Guianan laatan endeemi, ja se on helpoimmin havaittavissa latvustorneista Manauksen lähistöllä, Rio Negron pohjoispuolella.

Chivi Vireo *Vireo chivi*

Tummasilmäinen Chivi Vireo on viimeinkin saanut lajistatuksen ja siis erotettu omaksi lajikseen levinneisyysalueeltaan pohjoisemmasta Red-eyed Vireosta.

Long-billed Gnatwren *Ramphocaenus melanurus*

Long-billed Gnatwrenia ollaan jakamassa useampaan lajiin. Lajista on erotettu ainakin 15 alalajia. Ainakin Pantanalin alueella tavattava *sticturus*-alalaji on saanut Brazilian komitean CBRO:n hyväksymänä lajistatuksen, mutta muu maailma on vielä odottavalla kannalla.

Moriche Oriole *Icterus chryscephalus*

Tarkastelunäkökulmasta riippuen Moriche Oriole on joko Epaulet Oriolen *Icterus cayanensis* alalaji tai oma validi lajinsa. HBW ja BirdLife pitävät Moriche Oriolea validina lajina, mutta IOC ei ainakaan toistaiseksi.

Rothschild's Grosbeak *Cyanocompsa rothschildii*

Rothschild's Grosbeak on hiljattain erotettu omaksi lajikseen Blue-black Grosbeak'ista *Cyanocompsa cyanoides*. Tämä käsittely on laajalti hyväksytty, mm. IOC, BirdLife, HBW; kannattaa huomata, että HBW käyttää tästä taksonista lajinimeä Amazonian Grosbeak.

Plumbeous Euphonia, Mari Mari. Kuva: Eero Rasi.

Brasilia, Amazonas maalis-huhtikuu 2019

plate	english	latin	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.
9.2	Neotropic Cormorant	<i>Phalacrocorax brasilianus</i>			1	1		2				1					
9.10	Green Ibis	<i>Mesembrinibis cayennensis</i>				4		Ä					2				
10.8	Striated Heron	<i>Butorides striata</i>		1	1												
10.10	Rufescent Tiger Heron	<i>Tigrisoma lineatum</i>						1									1
11.4	Snowy Egret	<i>Egretta thula</i>	2		1	2		2									
11.5	Great Egret	<i>Ardea alba</i>	4		5	15	2	10					1	5	1		
11.8	Cattle Egret	<i>Bubulcus ibis</i>	10			30		20					1				
11.10	Capped Heron	<i>Pilherodius pileatus</i>						1					1				
13.8	Horned Screamer	<i>Anhima cornuta</i>				1											
15.2	Brazilian Teal	<i>Amazonetta brasiliensis</i>			6												
16.1	Black Vulture	<i>Coragyps atratus</i>	500	500	500	100	50	300	10		3	5	250	200	200	50	10
16.2	Turkey Vulture	<i>Cathartes aura</i>	1				1						4	15			1
16.3	Lesser Yellow-headed Vulture	<i>Cathartes burrovianus</i>	25		15	3		20									
16.4	Greater Yellow-headed Vulture	<i>Cathartes melambrotus</i>	10	1						2			1				
17.1	Osprey	<i>Pandion haliaetus</i>			3							1					
17.2	Swallow-tailed Kite	<i>Elanoides forficatus</i>		1						1							
18.1	Snail Kite	<i>Rostrhamus sociabilis</i>				1											
18.6	Plumbeous Kite	<i>Ictinia plumbea</i>									1						
19.1	Gray-headed Kite	<i>Leptodon cayanensis</i>	Ä														
19.5	Tiny Hawk	<i>Accipiter superciliosus</i>	1														
20.3	Black-faced Hawk	<i>Leucopternis melanops</i>								1							
20.6	White Hawk	<i>Leucopternis albicollis</i>									1					2	
21.1	Gray Hawk	<i>Buteo nitidus</i>														1	
22.2	Roadside Hawk	<i>Buteo magnirostris</i>	2		1	1	1	1		2	3		1		2		
22.3	Savanna Hawk	<i>Heterospizias meridionalis</i>	5		2	1									1		
22.6	Great Black-hawk	<i>Buteogallus urubitinga</i>			1												
24.5	Bat Falcon	<i>Falco rufigularis</i>	1		ä	1							2	1		1	
24.10	Black Caracara	<i>Daptrius ater</i>							1	1	Ä						
24.11	Red-throated Caracara	<i>Ibycter americanus</i>		2						2						3	
25.2	Lined Forest Falcon	<i>Micrastur gilvicolis</i>										1Ä				Ä	
25.4	Collared Forest Falcon	<i>Micrastur semitorquatus</i>				Ä				1							
25.8	Southern Crested Caracara	<i>Caracara plancus</i>		2		4		2	2	1					1		
25.9	Yellow-headed Caracara	<i>Milvago chimachima</i>	4	2	3	4	2	15	10	1	1		15	3	8	5	

plate	english	latin	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.
26.4	Great Tinamou	<i>Tinamus major</i>				Ä		Ä			Ä	Ä		Ä2			
27.1	Cinereous Tinamou	<i>Crypturellus cinereus</i>				ä3	ä1										
27.5	Variegated Tinamou	<i>Crypturellus variegatus</i>	Ä	Ä	Ä2						Ä	Ä		Ä		Ä	
27.7	Little Tinamou	<i>Crypturellus soui</i>		Ä													
28.9	Limpkin	<i>Aramus guarauna</i>															2
28.10	Hoatzin	<i>Opisthocomus hoazin</i>				Ä							Ä				
29.4	Marail Guan	<i>Penelope marail</i>														2	
30.2	Variable Chachalaca	<i>Ortalis motmot</i>														8	
30.6	Marbled Wood-Quail	<i>Odontophorus gujanensis</i>			ä												
31.5	Black Curassow	<i>Crax alector</i>														5	
32.4	Russet-crowned Crake	<i>Laterallus viridis</i>					Ä										
32.6	Rufous-sided Crake	<i>Laterallus melanophaius</i>															Ä
32.10	Wattled Jacana	<i>Jacana jacana</i>	5		20	5		2								1	
34.10	Purple Gallinule	<i>Porphyrio martinica</i>	1														
37.3	Spotted Sandpiper	<i>Actitis macularius</i>			1												
37.8	Southern Lapwing	<i>Vanellus chilensis</i>	3				6										
40.6	Large-billed Tern	<i>Phaetusa simplex</i>	10		50	10		10									
44.1	Common Ground Dove	<i>Columbina passerina</i>		1		1			1	30	3	5	2	2	6	10	
44.3	Ruddy Ground Dove	<i>Columbina talpacoti</i>	3			1	1	4					2	2			
45.4	White-tipped Dove	<i>Leptotila verreauxi</i>					Ä						Ä			3	
45.7	Rock Dove	<i>Columba livia</i>	25	3	50	50	30	50	20		10	2		6			10
45.8	Pale-vented Pigeon	<i>Patagioenas cayennensis</i>	2			2	5	3					2				
45.9	Plumbeous Pigeon	<i>Patagioenas plumbea</i>	1	3	ä2				Ä			Ä5	Ä4	Ä4			
45.10	Ruddy Pigeon	<i>Patagioenas subvinacea</i>						2	Ä		Ä2	Ä1	Ä		Ä2	1,Ä3	
46.1	Scaled Pigeon	<i>Patagioenas speciosa</i>									2						
46.5	Chestnut-fronted Macaw	<i>Ara severus</i>			6												
46.6	Red-bellied Macaw	<i>Orthopsittaca manilata</i>	2	6		2	6	7		4			12				
47.5	Blue-and-yellow Macaw	<i>Ara ararauna</i>							Ä	4	6		2				
47.6	Scarlet Macaw	<i>Ara macao</i>	4	2				2		2		2			12		
47.7	Red and Green Macaw	<i>Ara chloropterus</i>														2	
48.2	White-eyed Parakeet	<i>Aratinga leucophthalma</i>		2	10				2	2							
50.3	Painted Parakeet	<i>Pyrrhura picta</i>								15							
50.9	Red-fan Parrot	<i>Derophtus accipitrinus</i>		3	1				4							3	
51.2	Blue-winged Parrotlet	<i>Forpus xanthopterygius</i>	8														
plate	english	latin	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.

52.2	Canary-winged Parakeet	<i>Brotogeris versicolurus</i>		1500													
52.5	Golden-winged Parakeet	<i>Brotogeris chrysoptera</i>				ä		2		ä			ä	2			
52.6	Tui Parakeet	<i>Brotogeris sanctithomae</i>	10	2		6		3									
52.7	Orange-winged Amazon	<i>Amazona amazonica</i>							ä	4							
54.8	Short-tailed Parrot	<i>Graydidascalus brachyurus</i>	2	3		6		ä									
52.9	Mealy Amazon	<i>Amazona farinosa</i>	8		1					2	4			20			
53.2	Red-lored Parrot	<i>Amazona autumnalis</i>	10		2				2	2					20	20	
53.6	Festive Parrot	<i>Amazona festiva</i>		1		1											
53.10	Dusky Parrot	<i>Pionus fuscus</i>	3	1						3						4	
54.4	Orange-cheeked Parrot	<i>Pyrilia barrabandi</i>												ä3,3a			
54.5	Caica Parrot	<i>Pyrilia caica</i>	Ä	Ä					1	6						5	
54.9	Blue-headed Parrot	<i>Pionus menstruus</i>	20	ä	30	10	ä	ä	1	1	Ä2		2			30	
55.1	Greater Ani	<i>Crotophaga major</i>	10										2		2		
55.2	Smooth-billed Ani	<i>Crotophaga ani</i>	30	5	100	5		10	3	1	4	4		10	10	10	
56.8	Little Cuckoo	<i>Coccyua minuta</i>			1	2											
56.10	Squirrel Cuckoo	<i>Piaya cayana</i>		1			1						1		1		4
56.9	Black-bellied Cuckoo	<i>Piaya melanogaster</i>														1	
57.1	Tropical Screech Owl	<i>Megascops choliba</i>				1Ä											
57.3	Austral Screech-Owl	<i>Megascops usta</i>				Ä											
57.4	North. Tawny-bellied Screech-Ow	<i>Megascops watsonii</i>							1Ä				Ä				
57.7	Amazonian Pygny -Owl	<i>Glaucidium hardyi</i>			Ä2				1Ä		Ä					1	
57.10	Ferruginous Pygmy Owl	<i>Glaucidium brasilianum</i>											1				
58.3	Striped Owl	<i>Pseudoscops clamator</i>			2												
58.9	Black-banded Owl	<i>Ciccaba / Strix huhula</i>							Ä								
58.10	Crested Owl	<i>Lophotrix cristata</i>							Ä				Ä				
59.8	Great Potoo	<i>Nyctibius grandis</i>			1												
61.3	Short-tailed Nighthawk	<i>Lurocalis semitorquatus</i>								1							
61.4	Pauraque	<i>Nyctidromus albicollis</i>												1			
62.2	Blackish Nightjar	<i>Caprimulgus nigrescens</i>												3			
63.1	Band-rumped Swift	<i>Chaetura spinicaudus</i>	5	3						3						10	
63.3	Gray-rumped Swift	<i>Chaetura cinereiventris</i>													20		
63.7	Short-tailed Swift	<i>Chaetura brachyura</i>					5	3		5	6						
63.10	Fork-tailed / Neotropical Palm Sw	<i>Tachornis squamata</i>	1	5			1								1		
64.1	Long-tailed Hermit	<i>Phaethornis superciliosus</i>							1ä		1	1					
plate	english	latin	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.
64.2	Great-billed Hermit	<i>Phaethornis malaris</i>						1				1		1			

[illegible]

[illegible]

101.1	Fasciated Antshrike	<i>Cymbilaimus lineatus</i>	Ä	Ä							1Ä			1Ä		Ä	
101.7	Black-throated Antshrike	<i>Frederickena viridis</i>		1k								kn					
101.9	Great Antshrike	<i>Taraba major</i>	1k														1k
102.1	Black-crested Antshrike	<i>Sakesphorus canadensis</i>													kn		
102.3	Glossy Antshrike	<i>Sakesphorus luctuosus</i>				kn, Ä3											
102.5	Pearly Antshrike	<i>Megastictus margaritatus</i>												Ä2			
102.7	Dusky-throated Antshrike	<i>Thamnomanes ardesiacus</i>		1kÄ					ä			Ä					
102.8	Cinereous Antshrike	<i>Thamnomanes caesius</i>		2Ä							Ä	Ä		1,Ä7			
102.10	Spot-winged Antshrike	<i>Pygiptila stellaris</i>													1		
103.2	Barred Antshrike	<i>Thamnophilus doliatus</i>	4														
103.5	Blackish-gray Antshrike	<i>Thamnophilus nigrocinereus</i>													Ä2		
103.6	Castelnau's Antshrike	<i>Thamnophilus cryptoleucus</i>			1k												
103.9	Mouse-colored Antshrike	<i>Thamnophilus murinus</i>		1		ä							Ä	Ä3			
104.6	Northern Slaty-Antshrike	<i>Thamnophilus punctatus</i>		4													
105.7	Pygmy Antwren	<i>Myrmotherula brachyura</i>					2	2		2	Ä2			Ä			
106.1	Klagen's Antwren	<i>Myrmotherula klagesi</i>													2		
106.4	Cherrie's Antwren	<i>Myrmotherula cherriei</i>													3		
106.8	Brown-bellied Antwren	<i>Epinecrophylla gutturalis</i>		1										1			
106.10	Negro Stipple-throated Antwren	<i>Epinecrophylla pyrrhonota</i>															
106.10	Madeira Stipple-throated Antwren	<i>Epinecrophylla amazonica</i>						4									
107.3	White-flanked Antwren	<i>Myrmotherula axillaris</i>					ä	2				ä2					
107.6	Long-winged Antwren	<i>Myrmotherula longipennis</i>		1								3		2			
108.1	Leaden Antwren	<i>Myrmotherula assimilis</i>						Ä							1		
108.4	Gray Antwren	<i>Myrmotherula menetriesii</i>										2		1			
108.11	Ash-winged Antwren	<i>Terenura spodioptila</i>		1Ä												2n	
109.5	Spot-backed Antwren	<i>Herpsilochmus dorsimacula</i>	1						Ä			Ä2				Ä	
112.1	Gray Antbird	<i>Cercomacra cinerascens</i>									Ä	Ä2		Ä2		Ä	
112.3	Dusky Antbird	<i>Cercomacroides tyrannina</i>		2													
112.6	Black Antbird	<i>Cercomacroides serva</i>					2										
113.4	Ash-breasted Antbird	<i>Myrmoborus lugubris</i>													knÄ		
plate	english	latin	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.
113.5	Black-faced Antbird	<i>Myrmoborus myotherinus</i>											1,Ä2				
113.6a	Guianan Warbling-Antbird	<i>Hypocnemis cantator</i>		2					Ä2		Ä						
113.6c	Peruvian Warbling-Antbird	<i>Hypocnemis peruviana</i>				Ä2	6	4									
113.7	Yellow-browed Antbird	<i>Hypocnemis hypoxantha</i>											1,Ä2	Ä			
113.8	Black-chinned Antbird	<i>Hypocnemoides melanopogon</i>									Ä				knÄ		

113.10	Black-and-white Antbird	<i>Myrmochanes hemileucus</i>			2												
114.1	Silvered Antbird	<i>Sclateria naevia</i>				Ä								1Ä			
114.4	(Hellmayr´s)Black-headed Antbird	<i>Percnostola rufifrons subcristata</i>							2	Ä	1Ä,Ä2					Ä	
114.6a	Spot-winged Antbird	<i>Myrmelastes leucostigma</i>							2		kn						
114.6b	Humaita Antbird	<i>Myrmelastes humaythae</i>				Ä	kn	Ä									
114.9	White-plumed Antbird	<i>Pithys albifrons</i>										Ä		2			
116.1	Black-throated Antbird	<i>Myrmophylax atrothorax</i>												Ä			
116.2	Ferruginous-backed Antbird	<i>Myrmoderus ferrugineus</i>							kn		2					Ä	
116.4	Rufous-throated Antbird	<i>Gymnopithys rufigula</i>								1Ä	Ä						
116.5	White-throated Antbird	<i>Oneillornis salvini</i>				Ä	2	Ä									
116.7	Spot-backed Antbird	<i>Hylophylax naevius</i>											Ä				
116.8	Scale-backed Antbird	<i>Willisornis poecilinotus</i>				Ä	2	Ä					Ä				
117.2	White-cheeked (Bicolored) Antbird	<i>Gymnopithys leucaspis</i>												1,Ä1			
117.5	Hairy-crested Antbird	<i>Rhegmatorhina melanosticta</i>				kn											
117.8	Rufous-capped Antthrush	<i>Formicarius colma</i>		Ä									Ä2				
117.9	Black-faced Antthrush	<i>Formicarius analis</i>											1Ä,Ä1				
118.6	Chestnut-belted Gnateater	<i>Conopophaga aurita</i>									1kÄ						
119.9	Thrush-like Antpitta	<i>Myrmothera campanisona</i>		Ä							Ä	Ä		Ä			
121.3	Pompadour Cotinga	<i>Xipholena punicea</i>										Ä2				kn	
121.6	Purple-breasted Cotinga	<i>Cotinga cotinga</i>								1k							
121.10	Guianan Cock-of-the-rock	<i>Rupicola rupicola</i>							3k1n								
122.2	Guianan Red-Cotinga	<i>Phoenicircus carnifex</i>		1n													
122.7	Capuchinbird	<i>Perissocephalus tricolor</i>							Ä2		2						
123.1	Bare-necked Fruitcrow	<i>Gymnoderus foetidus</i>				1											
124.2	Screaming Piha	<i>Lipaugus vociferans</i>	Ä	4	Ä				1		1,Ä2	Ä5	Ä3	Ä4		Ä10	
125.3	Wire-tailed Manakin	<i>Pipra filicauda</i>													5		
125.4	Golden-headed Manakin	<i>Ceratopipra erythrocephala</i>								1							
125.8	White-bearded Manakin	<i>Manacus manacus</i>														Ä	
125.11	Black Manakin	<i>Xenopipo atronitens</i>							1k								
plate	english	latin	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.
126.2	Blue-crowned Manakin	<i>Lepidothrix coronata</i>						2n						1kÄ			
126.3	White-fronted Manakin	<i>Lepidothrix serena</i>								ä		Ä					
126.8	Blue-backed Manakin	<i>Chiroxiphia pareola</i>						1n									
126.10	White-throated Manakin	<i>Corapipo gutturalis</i>								1,ä	ä						
127.3	Saffron-crested Tyrant-Manakin	<i>Neopelma chrysocephalum</i>		Ä3					3								
127.9	Dwarf Tyrant-Manakin	<i>Tyranneutes stolzmanni</i>											2,Ä1	Ä2			

127.10	Tiny Tyrant-Manakin	<i>Tyranneutes virescens</i>		Ä					Ä								
128.2	Wing-barred Piprites	<i>Piprites chloris</i>		1Ä					Ä							Ä	
128.3	Ringed Antpipit	<i>Corythopsis torquatus</i>							1Ä								
129.1	Varzea Schiffornis	<i>Schiffornis major</i>													2Ä		
129.2	Guianan Schiffornis	<i>Schiffornis olivacea</i>							Ä			1Ä					
129.8	Black-tailed Tityra	<i>Tityra cayana</i>			3											3	
129.9	Masked Tityra	<i>Tityra semifasciata</i>					1									2	
129.10	Black-crowned Tityra	<i>Tityra inquisitor</i>						1									
130.4	Chestnut-crowned Becard	<i>Pachyramphus castaneus</i>				2											
130.5	White-winged Becard	<i>Pachyramphus polychroterus</i>	1										4				
130.7	Glossy-backed Becard	<i>Pachyramphus surinamus</i>														kn	
130.8	Cinereous Becard	<i>Pachyramphus rufus</i>	2														
130.9	Pink-throated Becard	<i>Pachyramphus minor</i>										1					
131.7	Forest Elaenia	<i>Myiopagis gaimardii</i>		Ä		ä	2		ä		Ä		Ä	Ä		Ä	
131.8	Gray Elaenia	<i>Myiopagis caniceps</i>														Ä	
134.1	Yellow-crowned Tyrannulet	<i>Tyrannulus elatus</i>					ä		ä	ä		ä	ä				
134.2	White-lored Tyrannulet	<i>Ornithion inerme</i>					Ä	1					1			1	
134.3	Southern Beardless Tyrannulet	<i>Campostoma obsoletum</i>	1		1	1			1								
134.6	River Tyrannulet	<i>Serpophaga hypoleuca</i>	1		5												
134.10	Mouse-colored Tyrannulet	<i>Phaeomyias murina</i>	1														
135.7a	Slender-footed Tyrannulet	<i>Zimmerius gracilipes</i>													Ä		
135.7b	Guianan Tyrannulet	<i>Zimmerius acer</i>	Ä						1			Ä					
137.2	MacConnell's Flycatcher	<i>Mionectes macconnelli</i>		Ä													
137.8	Amazonian Tyrannulet	<i>Inezia subflava</i>													2		
138.4	Snethlage's Tody-Tyrant	<i>Hemitriccus minor</i>													2		
138.9	White-eyed Tody-Tyrant	<i>Hemitriccus zosterops</i>										2	Ä	Ä			
139.10	White-bellied Tody-Tyrant	<i>Hemitriccus griseipectus</i>						ä									
140.2	Short-tailed Pygmy-Tyrant	<i>Myiornis ecaudatus</i>	ä				2	ä	ä			Ä					
plate	english	latin	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.
140.4	Double-banded Pygmy-Tyrant	<i>Lophotriccus vitosus</i>									1Ä						
140.9	Brownish Twistwing	<i>Cnipodectes superrufus</i>												Ä			
142.1	Spotted Tody-Flycatcher	<i>Todirostrum maculatum</i>	2	ä	2			Ä					1				
142.4	Painted Tody-Flycatcher	<i>Todirostrum pictum</i>	Ä							Ä							
142.5	Yellow-browed Tody-Flycatcher	<i>Todirostrum chrysocrotaphum</i>	1			ä							Ä				
142.9	Fuscou Flycatcher	<i>Cnemotriccus fuscatus</i>			1										2		
143.2	Yellow-olive Flatbill	<i>Tolmomyias sulphurescens</i>	1			ä			Ä	1			1				

143.3	Yellow-margined Flycatcher	<i>Tolmomyias assimilis</i>		Ä						Ä							
143.4	Gray-crowned Flycatcher	<i>Tolmomyias poliocephalus</i>							ä	Ä				Ä2		2	
143.9	White-crested Spadebill	<i>Platyrinchus platyrhynchos</i>												Ä2			
144.1	Olive-sided Flycatcher	<i>Contopus cooperi</i>									1						
145.6	Riverside Tyrant	<i>Knipolegus orenocensis</i>			3												
147.6	White-headed Marsh Tyrant	<i>Arundinicola leucocephala</i>			1												
148.1	Piratic Flycatcher	<i>Legatus leucophaeus</i>		10				1		1			1			1	
148.4	Rusty-margined Flycatcher	<i>Myiozetetes cayanensis</i>							5	1		1	1				
148.5	Social Flycatcher	<i>Myiozetetes similis</i>	10	3	1					2							3
148.6	Lesser Kiskadee	<i>Philohydor lictor</i>					2										
148.7	Great Kiskadee	<i>Pitangus sulphuratus</i>	5	5		2	10	Ä		5	5	6	1	2	2	2	10
148.8	Yellow-throated Flycatcher	<i>Conopias parvus</i>		2													
148.9	Three-striped Flycatcher	<i>Conopias trivirgatus</i>	3														
148.10	Boat-billed Flycatcher	<i>Megarynchus pitangua</i>				Ä	Ä										
149.1	Streaked Flycatcher	<i>Myiodynastes maculatus</i>			1												
149.3	Sulphury Flycatcher	<i>Tyrannopsis sulphurea</i>		1		1				1				1Ä			
149.4	Variegated Flycatcher	<i>Empidonomus varius</i>							1	3	1					1	
149.5	Crowned Slaty Flycatcher	<i>Empidonomus aurantiochrastatus</i>											ä				
149.9	Tropical Kingbird	<i>Tyrannus melancholicus</i>	40	20	10	5	30	10	1	15	10	20	5	5		10	15
149.10	Fork-tailed Flycatcher	<i>Tyrannus savana</i>	10				100	150				3			1		3
150.3	Todd's Sirystes	<i>Sirystes subcanensis</i>														2	
150.6	Dusky-capped Flycatcher	<i>Myiarchus tuberculifer</i>	3										1			1	
150.9	Short-crested Flycatcher	<i>Myiarchus ferox</i>							1								
151.3	Rufous-tailed Flatbill	<i>Ramphotrigon ruficauda</i>					Ä	Ä									
151.4	Bright-rumped Attila	<i>Attila spadiceus</i>	Ä	Ä	Ä					Ä	Ä						
151.7	Citron-bellied Attila	<i>Attila citriniventris</i>					Ä	Ä2									
151.8	Cinnamon Attila	<i>Attila cinnamomeus</i>		1		Ä	Ä	Ä							Ä		
plate	english	latin	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.
151.9	Dull-capped / White-eyed Attila	<i>Attila bolivianus</i>	1														
153.9	Riverside Warbler	<i>Myiothlypis mesoleuca</i>									1Ä						
154.2	Masked Yellowthroat	<i>Geothlypis aequinoctialis</i>			1		1										
154.4	Rufous-browed Peppershrike	<i>Cyclarhis gujanensis</i>		5							Ä	Ä	Ä			2	Ä5
154.5	Slaty-capped Shrike-Vireo	<i>Vireolanius leucotis</i>	Ä3									Ä				1	
154.6	Chivi Vireo	<i>Vireo chivi</i>		2	Ä			Ä	3	5	Ä		Ä	Ä		Ä	
155.2	Gray-chested Greenlet	<i>Hylophilus semicinereus</i>				1									Ä3		
155.7	Buff-cheeked Greenlet	<i>Hylophilus muscicapinus</i>		1						Ä		ä					

[illegible]

[illegible]

[illegible]